

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Water in de millenniumdoelen

6 maximumscore 2

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg met Cicero's opvatting over bezit dat privaat bezit geen natuurlijk recht is: privaat bezit ontstaat door ingebruikname van wat van nature gemeenschappelijk was 1
- een uitleg met Cicero's opvatting over bezit dat privatisering van waterbronnen het gemeenschappelijk belang kan dienen: het gemeenschappelijk voordeel is dat mensen toegang tot schoon drinkwater krijgen 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Volgens Cicero is er van nature geen privaat of persoonlijk bezit. Het ontstond door bezetting van een onbewoonde streek, gewapende overwinning, of door wet, afspraak, verdrag of loting. Wat de natuur ons gemeenschappelijk schonk, is privaat eigendom geworden en moet behouden blijven volgens maatschappelijk recht 1
- Iedereen moet volgens Cicero wel het voorbeeld van de natuur volgen en de gemeenschappelijke voordelen ter beschikking stellen door een uitwisseling van diensten; door te geven en te nemen. Dat gebeurt in dit geval, want door de privatisering wordt het millenniumdoel gehaald en profiteren meer mensen van het water 1

7 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een weergave van wat het begrip 'absolute ongelijkheid' inhoudt: ongelijkheid waarbij mensen niet boven een vaste ondergrens van voorzieningen/inkomen/mogelijkheden uitkomen 1
- een uitleg dat Brabeck aansluit bij de minimalistische aanpak omdat hij voorstelt maatregelen te nemen voor degenen die geen water kunnen betalen, waardoor absolute ongelijkheid wordt voorkomen 1
- een uitleg dat de VN de doelstelling 'make poverty history' eenvoudiger kan bereiken met een minimalistische aanpak: het begrip 'absolute ongelijkheid' uit het minimalisme biedt een duidelijke doelstelling, terwijl het egalitarisme veel ingewikkelder doelstellingen heeft 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

voorbeeld van een goed antwoord:

- De standaard van ‘absolute ongelijkheid’ is de grens tussen absolute en relatieve armoede. Meestal wordt deze grens vastgesteld aan de hand van een besteedbaar inkomen per dag. Wanneer mensen honger of dorst lijden, geen veilig leven hebben, en de ongelijkheid onrechtvaardig is, dan noemen we ze absoluut arm 1
- In tekst 4 zegt Brabeck dat hij de visie dat iedereen recht op gratis water heeft extreem vindt. Brabeck vindt het extreem omdat hij het niet verstandig vindt om een schaars product zoals water te verstrekken zonder mensen bewust te maken van de kosten van water. Brabeck stelt voor om maatregelen te nemen voor degenen die geen water kunnen betalen, waardoor absolute ongelijkheid wordt voorkomen. Daarmee is hij een minimalist te noemen 1
- De VN kan de doelstelling om armoede de wereld uit te helpen pas bereiken als helder is wanneer dat het geval is. De doelstellingen van het egalitarisme zijn ingewikkelder dan die van het minimalisme. De standaard van ‘absolute ongelijkheid’ is een eenvoudiger doelstelling 1

8 maximumscore 4

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg wat volgens Cicero het verschil is tussen medemenselijkheid en rechtvaardigheid met ‘strikte plicht’ en ‘zwakke plicht’ (per juist antwoordelement 1 scorepunt toekennen): 2

  - Volgens Cicero geldt bij rechtvaardigheid een onvoorwaardelijke strikte plicht: je mag in geen enkele omstandigheid anderen schaden / je moet in elk geval aan je verplichtingen voldoen.
  - Volgens Cicero geldt bij medemenselijkheid een brede zwakke plicht: je moet het welzijn van anderen verbeteren als de omstandigheden dat toelaten.
- een uitleg dat Pogge meent dat de aanleg van (beter) sanitair volgt uit de strikte plicht van rechtvaardigheid omdat het mondiale besturingssysteem schadelijk is / omdat het mondiale besturingssysteem armoede veroorzaakt 1
- een uitleg met tekst 5 dat inkomensgelijkheid geen intrinsieke waarde is omdat we ongelijkheid moeten bestrijden omwille van het welzijn van de wereldbevolking 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

voorbeeld van een goed antwoord:

- Cicero meent dat strikte rechtvaardigheid inhoudt dat je voldoet aan je verplichtingen en zorgt dat iedereen ‘het zijne’ toekomt. Dat houdt dus in dat je altijd doet wat je belooft en altijd herstelt wat je beschadigd hebt, en dat je gestraft moet worden als je dat niet doet 1
- Dat laatste geldt niet voor de zwakkere plicht om anderen te helpen wanneer je ze niets verplicht bent. Je moet natuurlijk je best doen om anderen te helpen, maar soms laten de omstandigheden dat niet toe. Medemenselijkheid kun je niet altijd vereisen 1
- Pogge vindt dat het tegenwoordige mondiale besturingssysteem schadelijk is en een logica heeft van eindeloze groei en vernietiging. Hij gelooft dat het neoliberale kapitalistische systeem armoede veroorzaakt en van daaruit leidt hij de verantwoordelijkheid af om deze armoede weer te herstellen. Dus we moeten sanitaire voorzieningen niet aanleggen omdat het medemenselijk is, maar omdat het rechtvaardig is om toegebrachte schade te herstellen 1
- iets heeft intrinsieke waarde als het waardevol is omwille van zichzelf. Gelijkheid is volgens Pogge in tekst 5 geen intrinsieke waarde. Hij verklaart dat inkomensongelijkheid bestreden moet worden omwille van de uitdagingen van de wereldarmoede en het welzijn van de wereldbevolking. Het probleem is dus dat de enorme ongelijkheid het welzijn van de wereldbevolking in de weg staat 1

9 maximumscore 4

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg dat verdelende rechtvaardigheid, een billijke verdeling van water, ook van belang is wanneer er geen sprake is van absolute armoede: een tekort aan water mag de (billijke) gelijkheid van kansen niet bedreigen 1
- een weergave van Beitz’ mondiale verdelingsprincipe: een systeem van belastingen dat de voordelen van hulpbronnen wereldwijd wil herverdelen 1
- een weergave van de kritiek van Rawls op Beitz’ verdelingsprincipe: landen zijn zelf verantwoordelijk voor het ontstaan en het oplossen van armoede / het voorstel van Beitz heeft geen einddoel 1
- een argumentatie met de tabel of een belasting op vlees aansluit bij Beitz’ opvattingen 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

voorbeeld van een goed antwoord:

- Verdelerde rechtvaardigheid is ook zonder absolute armoede van belang bij een relatief tekort aan water. Het is niet eerlijk als de ene helft van de wereld enorme hoeveelheden water verbruikt door bijvoorbeeld vleesconsumptie, terwijl de andere helft zich economisch niet kan ontwikkelen vanwege een uitputtende strijd tegen waterschaarste. Als er door een tekort aan water geen billijke gelijkheid van kansen is en kansen ver uiteenlopen, dan is een veel uitgebreidere vorm van herverdeling van rijkdom nodig dan in het geval van de bestrijding van absolute armoede. We moeten zorgen voor gelijke uitgangspunten voor iedereen op aarde. Lusten en lasten moeten op de een of andere manier toch gelijk verdeeld worden 1
  - Het verdelingsprincipe van Beitz is een mondiaal belastingsysteem om meer gelijkheid te krijgen. Rijke landen hebben bijvoorbeeld voordelen van het gebruik van grondstoffen die armere landen niet hebben. Om deze voordelen te herverdelen stelt Beitz voor om belastingen te heffen op het gebruik van grondstoffen 1
  - Rawls is het niet eens met het voorstel om eindeloos te herverdelen. Hij vindt dat er wel een plicht tot bijstand is, maar dat herverdeling moet stoppen zodra een land voldoende heeft om te kunnen voortbestaan. Daarom hebben we alleen een beperkte plicht tot bijstand, maar moeten we het aan armere landen zelf overlaten om welvarender te worden als ze dat willen 1
  - Een belasting op vlees past niet bij de opvattingen van Beitz omdat hij slechts de ongelijke welvaart wil herverdelen voor zover die ontstaat door de toevallige beschikbaarheid van hulpbronnen. Het buitensporige gebruik van water door landen met een westers eetpatroon is echter niet de oorzaak van ongelijkheid, maar een neveneffect van die ongelijkheid. Daarom is het volgens Beitz niet logisch om het enorme waterverbruik in de vleessector te belasten 1
- of
- Beitz stelt voor om het verschilbeginsel ook mondiaal toe te passen. Hij gelooft dat rechtvaardigheid benaderd moet worden als een verdelingsvraagstuk en dat een belasting op grondstoffen kan helpen om ongelijkheid tegen te gaan. In de tabel zien we dat vleesconsumptie gepaard gaat met een relatief groot waterverbruik ten opzichte van andere voeding, waardoor waterschaarste kan ontstaan. Dit vergroot de ongelijkheid. Door belasting te heffen op het buitensporige gebruik van water bij het produceren van vlees kunnen arme landen ondersteund worden en kan ongelijkheid verder bestreden worden 1